UNIVERSITATEA POLITEHNICA DIN BUCUREȘTI FACULTATEA DE ȘTIINȚE APLICATE

Matematică și Informatică Aplicată în Inginerie

PROIECT DE DIPLOMĂ

CONDUCĂTOR ŞTIINŢIFIC, Lect.univ.dr. Iuliana MUNTEANU

 $\label{eq:ABSOLVENT} \textbf{ABSOLVENT}, \\ \textbf{Soare Robert Daniel}$

București

2021

UNIVERSITATEA POLITEHNICA DIN BUCUREȘTI FACULTATEA DE ȘTIINȚE APLICATE Matematică și Informatică Aplicată în Inginerie

 ${\bf Aprobat\ Decan},$ ${\bf Prof.dr.\ Emil\ PETRESCU}$

PROIECT DE DIPLOMĂ

iiivatarea	automata	pentru	un	agent	iiid-uii	mediu	21)
		•		O			
Invătarea	automată	pentru	un	agent	într-un	mediu	2D

CONDUCĂTOR ŞTIINŢIFIC, Lect.univ.dr. Iuliana MUNTEANU

 $\label{eq:ABSOLVENT} \textbf{ABSOLVENT}, \\ \textbf{Soare Robert Daniel}$

București

2021

Cuprins

In	trod	ucere	4				
1	Înv	vățare automată	7				
	1.1	Istoric	7				
	1.2	Clasificare	8				
	1.3	Industrie	9				
	1.4	Programe software pentru dezvoltare	9				
2			11				
	2.1		11				
	2.2		11				
C	onclu	ızii finale	11				
Bi	Bibliografie						
Tn	dex		15				

4 Introducere

Introducere

Învăţarea automată a devenit un subiect de interes din ce în ce mai important, această fiind utilizată în vaste domenii, precum: industria auto, alimentară, agricolă, bancară, aerospaţială şi mai cu seamă în industria tehnologiei informaţiei. Unul din rolurile ei cele mai importante constă în analiza şi clasificarea datelor, predicţia unor evenimente în baza unor fapte deja întămplate, crearea unui profil virtual pentru un grup de utilizatori, etc.

Datorită marei conectivități dintre oamenii din ziua de astăzi; sistemele politice, economice şi relațiile interumane au devenit extrem de complexe. Totul a devenit interconectat. O ideea a unui singur individ poate fi transmisă pe tot globul pămăntesc, aceasta idee putand afectând milioane de oameni în diverse locuri şi a cârui impact politic şi economic poate fi greu de estimat. De asemenea, un incident economic local, un dezastru natural, sau un conflic politic dintre două ţări pot avea efecte devastatoare asupra economiei globale şi a structurii geopolitice curente.

Fiecare eveniment din ziua de astăzi are o influență mai mică sau mai mare aupra acestei mari rețele de sisteme ale civilizației umane. Întrebarea naturală la această dilemna este: putem face o estimare aupra acestor evenimente și ale cazurilor lor speciale? Se poate, și asta datorită faptului ca multe evenimente sunt monitorizate și înregistrate, precum: tranzacțiile bancare, documente legislative și juridice, vremea, traseele și destinațiile mașinăriilor de transport marfă (automobile, avioane, vapoare), discursuri și opinii în rețele sociale, date medicale din dispozitive inteligente (telefoane smart, ceasuri și brătari smart), date provenite din simulări virtuale sau experimente.

Tot acest mare volum de informații și metodele de manipulare, stocare întră în așa numita categorie Big Data. Analiză acestui volum imens de date devine o sarcină foarte dificilă și laborioasă în cazul metodelor convenţionale de analiză a datelor folosind statistică clasică. În esenţă, învăţarea automată se foloseste atăt de teoria clasică cât și de noile descoperiri în calculul numeric pentru a crea modele matematice dinamice care pot acumula cunoţinţe și acţiona în baza lor folosind toate datele pe care le primeşte ca set de învăţare.

În această lucrare se va analiza cum algoritmii de învățare automată pot fi folosiți în crearea unui agent autonom care să îndeplinească sarcinii într-un spațiu 2-dimensional. Problema va consta în crearea unui mediu 2-dimensional în care un agent trebuie să ghideze o mașină astfel încât această să parcurgă cu succes un traseu.

În primul capitol este descris termenul de învăătre automată, care sunt subdomeniile

6 Introducere

sale, cum este folosit în îndustire.

Capitolul 1

Învățare automată

1.1 Istoric

Învăţarea automată este o ramură a înteligenţei artificiale care se ocupă cu studiul tehnicilor şi metodelor prin care se oferă unui calculator abilitatea de a învăţa. Prin învăţare ne referim la posibilitatea de a oferii o decizie în baza unor cunoştinţe deduse din experienţe anterioare.

Multe tehnici din învăţarea automată au la bază modelul de interacţiune al neuronilor, descris de către Donal Hebb în cartea sa *The Organization of Behavior* [1]. Termenul de învăţare automată (în engleză *machine learning*) a aparut în anul 1953, dat de Arthur Samuel, creatorul unui program de jucat checker, capabil să ia decizii bazate pe experienţele anterioare [2]. În anul 1957, Frank Rosenblatt crează Perceptron-ul - utilizat în crearea unui calculatorul capabil să recunoască forme într-o imagine - folosindu-se de observaţiile din lucrările lui Donald Hebb şi Arthur Samuel. Perceptron-ul de unul singur are o putere destul de limitată, dar odată cu descoperirea utilizării sale în combinaţii de mai multe straturi a dat naştere la termenul de reţea neuronală.

De-a lungul timpului, acest domeniu a avut o evoluţie înceată, un factor important find capabilităţile limitate de procesarea ale calculatoarelor. Dar odată cu avansurile tehnologice, cercetarea în acest domeniu a început să fie din ce în ce mai activă, în ultimii ani culminând cu evenimente care au atras interesului publicului general, precum: IBM's Deep Blue, IBM's Watson, Google's Deepmind şi Google's AlphaGo.

1.2 Clasificare

Fiind un domeniu foarte vast și cuprinzțor, aceasta se împarte în 3 mari categorii:

- Învățare supervizată
- Învățare nesupervizată
- Învățare prin recompensă

În învăţarea supervizată, procesul de antrenare se bazează pe analiza unor date formate din perechi de valori intrare-ieşire (set de date etichetat) pentru calibrarea funcţiilor de deducere. Este folosit pentru rezolvarea problemelor de clasificare.

Exemple de algoritmi:

- Support-vector machines
- Regresia liniară
- Regresia logistică
- Arbori de decizie
- Retele neurale
- Clasificator bayesian naiv

Pentru învătarea nesupervizată, procesul de antrenare constă în crearea unor modele interne de recunoaștere a unor tipare în urma analizei unui set de date neetichetat. Este deseori folosit în descoperirea similarităților și diferențelor într-un set de date.

Exemple de algoritmi:

- K-means clustering
- Autoencoders
- Analiza componentei principale
- Descompunerea valorilor singulare

In învăţarea prin recompensă, procesul de antrenare constă în maximizarea unei funcții de recompensă, modelul calibrăndu-se astfel încat deciziile luate să ducă spre obținerea unei recompense cât mai mari.

Exemple de algoritmi:

- Monte Carlo
- Q-learning
- SARSA

1.3. Industrie 9

- Deep Q Network
- Proximal Policy Optimization
- Deep Deterministic Policy Gradient
- Trust Region Policy Optimization

1.3 Industrie

În ultimiii ani, tot mai multe aplicații folosesc tehnici de învățare automată pentru optimizarea produselor, servicilor și interacțiunilor cu utilizatorii. Cele mai notabile utilizări fiind:

- Algoritimi de căutare a știrilor în baza unor preferințe oferite explicit sau implicit de catre utilizator.
- Reclame personalizate generate după profilele utilizatorilor.
- Sisteme de recomandări produse.
- Etichetarea obiectelor sau persoanelor în imagini, înregistrări audio sau video.
- Sisteme robotice autonome.
- Maşini autonome.
- Sisteme meteorologice
- Sisteme de detectare a fraudelor într-un sistem bancar.
- Clasificare și predicția evenimentelor.
- Optimizarea proceselor de producție a mărfurilor.
- Optimizarea procesului de antrenare pentru atleți.

1.4 Programe software pentru dezvoltare

Interesul puternic pentru acest domeniu a venit în principal din partea marilor companii software și hardware, ele dezvoltănd puternice librări pentru procesarea datelor, crearea de rețele neurale, algoritmi de învățare, etc. Pentru sprijinirea domeniului, aceste unelte sunt oferite dupa ca aplicații cu sursă deschisă (în engleză open source), avănd o licență deseori foarte permisibilă în vederea utilizări și comercializării.

Calitatea acestor unelte le-a făcut să devină un standard în industrie, atăt comercială cât și academică.

Example de librării sau aplicații software:

- Tensorflow librărie dezvoltată de către Google în vederea utilizări cu usurință algoritmilor de învățare, căt și funcții utilitare pentru manipularea datelor.
- PyTorch librărie dezvoltată de către Facebook pentru protiparea aplicaților de viziune computerizate, procesarea limbajului natural, etc.
- ML.NET librărie dezvoltată de Microsoft pentru crearea rapidă a unor aplicații de procesare a datelor folosind algoritmi de învățare.
- scikit-Learn librărie care conține funcții statistice folosite pentru analiza datelor.
- Apache Spark colecție de aplicații destinate pentru procesarea unui volum foarte mare de date.
- Apache Kafka aplicație care permite stocarea și distribuirea unui volum foarte mare de date în timp real către mai mulți consumatori.
- Caffe librărie pentru dezvoltare aplicaților pentru medii de lucru care nu dispun de o putere de procesare foarte mare, precum dispozitivele mobile.
- Keras librărie pentru dezvoltarea rețelelor neurale
- H2O.ai platformă de procesare și analiză a datelor pentru mediul comercial

Capitolul 2

• • • • • • • • • • • • • • • •

- 2.1
- 2.2

12 Concluzii finale

Concluzii finale

În această lucrare am analizat

14 Bibliografie

Bibliografie

- [1] Hebb, D. O. The organization of behavior : a neuropsychological theory / D.O. Hebb Wiley New York 1949
- [2] http://infolab.stanford.edu/pub/voy/museum/samuel.html
- [3] https://www.ibm.com/cloud/learn/unsupervised-learning
- [4] Cormen, T.H., Leiserson, C.E., Rivest, R.L. *Introducere în algoritmi*, Cluj-Napoca, Editura Computer Libris Agora, 2000.
- [5] https://www.mathworks.com/products/computer-vision.html

Index

capitol
C1, 7
C2, 9
concluzii, 11
sectiune
S1.1, 7